

Operatie aan de amandelen bij volwassenen

Patiënteninformatie KNO

Operatie aan de amandelen bij volwassenen

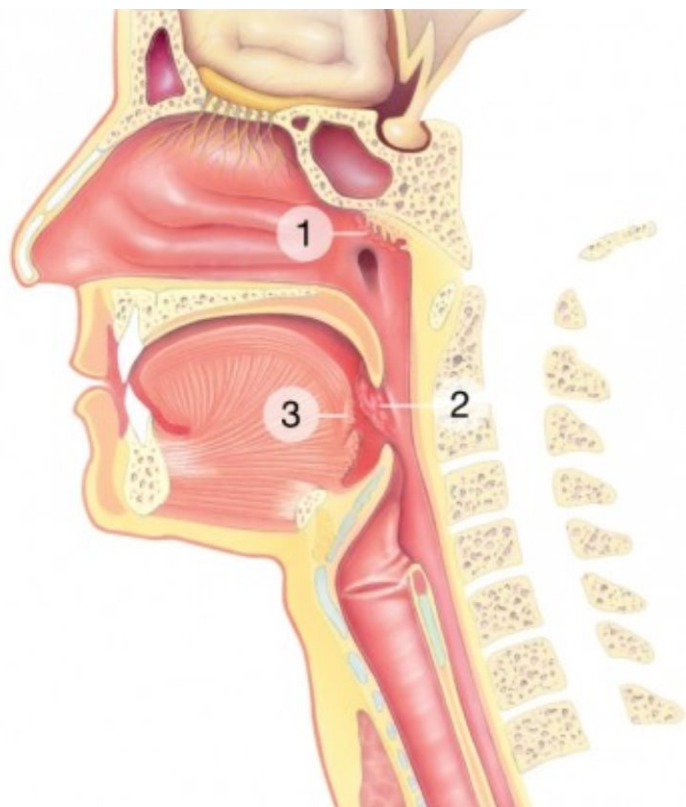
Inleiding

Deze folder geeft informatie over ontstekingen aan de amandelen en de behandeling daarvan bij volwassenen.

Wat zijn de 'amandelen' en wat is hun functie?

Het lichaam bezit een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het zogenaamde lymfkliersysteem. De overgang van mond en neus naar de keel bevat, als een soort ring, veel van dit lymfklierweefsel. Het vangt zoveel mogelijk binnendringende ziekteverwekkers op en maakt ze onschadelijk.

Dit lymfklierweefsel bevindt zich op drie plaatsen:

In de neus-keelholte

Dit is de ruimte achter de neus boven het zachte verhemelte (nr 1 in het plaatje). Het verdikte lymfklierweefsel in het dak van de neus-keelholte noemt men neusamandel (adenoid). De neusamandel is met name bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf het achtste levensjaar neemt de grootte af. Bij uitzondering kan zo'n neusamandel echter blijven bestaan op volwassen leeftijd.

In de keel

De keelamandelen (tonsillen) zijn zichtbaar als knobbels links en rechts achter in de keel (nr 2 in het plaatje). De huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt midden tussen de keelamandelen.

Achter op de tong

Dit deel is de tongamandel (nr 3 in het plaatje). Hij gaat aan de zijkanten van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft slechts zelden klachten.

Verwijdering van de amandelen heeft geen gevolg bij het bestrijden van infecties. De amandelen vormen slechts een klein gedeelte van het totale lymfkliersysteem. Bovendien bevindt zich in de mond-keelholte ook lymfklierweefsel in het slijmvlies van het zachte verhemelte en de zij- en achterwand van de keel waardoor na verwijdering van de amandelen nog voldoende afweerfunctie overblijft.

Wat voor klachten kunnen de amandelen geven?

Bij een acute ontsteking van de amandelen bestaan de klachten in het algemeen uit een korte periode van keelpijn met slikklachten, koorts en algehele malaise. Na de derde dag daalt de temperatuur meestal, waarbij ook de andere klachten langzaam verdwijnen. Deze perioden kunt u meerdere keren per jaar hebben.

De amandelen kunnen ook chronisch in meer of minder mate ontstoken zijn. In het laatste geval kunnen klachten optreden van moeheid, lusteloosheid, snurken, matige eetlust en slechte adem (foetor ex ore).

Als amandelen ontstoken raken, zwellen ze op. Hierbij kunnen ook lymfklieren in de hals zwellen en pijnlijk zijn. Bij uitzondering breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit tot in het omliggende weefsel waarin zich dan etter ophoopt (peritonsillair abces). U kunt dan nauwelijks slikken, heeft veel slijmvorming, u kan de mond moeilijk openen, de lymfklieren in de hals zijn gezwollen en is er vaak hoge koorts.

Wanneer is het gewenst om de keelamandelen te verwijderen?

De beslissing om de amandelen te verwijderen is afhankelijk van de ernst van de klachten. Ook de frequentie van de klachten, hoe vaak treden ze op, speelt hierbij een rol.

Ontstekingen

Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen (pijnstillers en/of antibiotica) te bestrijden of als er te vaak medicijnen moeten worden gebruikt, kan het verstandig zijn om de amandelen weg te nemen. Soms zal hierbij de neusamandel, indien nog aanwezig, ook verwijderd worden.

Peritonsillair abces

Bij abcesvorming (pusophoping rondom de keelamandel) wordt meestal eerst het abces leeggezogen. Om herhaling te voorkomen en / of als er vaker ontstekingen van de keelamandelen zijn geweest, kunnen we de keelamandelen verwijderen. Soms verwijderen we de keelamandelen direct en soms op een later tijdstip als de amandelen weer tot rust zijn gekomen.

OSAS/snurken

Soms zijn keelamandelen en huig zo groot dat zij snurken en zelfs OSAS (Obstructief Slaap Apneu Syndroom) veroorzaken. Het verwijderen van de keelamandelen (en eventueel ook te grote huig en neusamandel) kan dan helpen.

Amandelsteentjes

Bij steeds optredende ophopingen van ontstekingsmateriaal in de keelamandel (kleine, stinkende witte propjes) met als gevolg een onaangename geur uit de mond (foetor ex ore) is verwijderen van de keelamandelen soms de enige oplossing.

Hoe vindt de operatie plaats?

Bij volwassenen (en kinderen ouder dan 6-8 jaar) verwijderen we de amandelen door ze stapsgewijs los te maken, ook wel pellen genoemd. Dit doen we omdat de keelamandelen bij ouderen veel vaster zitten aan de onderliggende weefsellaag dan bij jonge kinderen. De ingreep vindt plaats in narcose.

Is er kans op complicaties?

Nabloeding

Bij iedere operatie, ook bij het verwijderen van de amandelen, is er sprake van enig risico. Dit risico is de eerste 8 tot 12 uur na de ingreep het hoogst.

Een normale bloedstolling na de operatie is van groot belang. Daarom mag u voorafgaand aan deze ingreep geen bloedverdünnende middelen gebruiken. Deze middelen zorgen ervoor dat het bloed minder goed of in het geheel niet stolt. Het gaat hierbij met name om pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, Acetosal, Ascal, etc.). Wanneer u wordt begeleid door de trombosedienst en dus antistolling gebruikt, moet u dit absoluut melden aan de behandelend KNO-arts. Als er in uw familie aangeboren bloedstollingsstoornissen voorkomen, moet u dat ook vermelden.

Bij een nabloeding ontstaat een bloeding onder het stolsel. Het is soms voldoende om het niet goed afsluitende stolsel te verwijderen, zodat een nieuw en beter stolsel ontstaat. Soms is het nodig om de nabloeding onder narcose te behandelen.

Smaakverandering

De eerste dagen na de operatie ervaren de meeste patiënten een veranderde, bittere of metaalachtige smaak. Bij 8% van de patiënten is die smaakverandering een half jaar na de operatie nog aanwezig. De smaakverandering duurt zelden langer dan een jaar.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de ingreep heeft u pijn in de keel en moeite met slikken. De pijn kan uitstralen naar de oren. Zo nodig kunt u de verpleging om een pijnstillend middel vragen. Ijsjes en drinken van koud water kunnen de pijn verlichten.

Meestal komt er direct na de operatie wat vers bloed uit de keel. Ook kan donker bloed worden gebraakt; dit is oud bloed dat tijdens de operatie in de maag terecht is gekomen. Soms kan er ook een beetje bloed uit de neus lopen. Na het verwijderen van de neusamandel treedt vaak ook enig bloedverlies uit de neus op.

U mag meestal de volgende dag naar huis tenzij zich bijzonderheden voordoen. U mag niet zelf een auto besturen.

Weer thuis

Pijn kan meestal goed worden bestreden met paracetamol, zo nodig aangevuld met ibuprofen of naproxen. Bij voorkeur in de vorm van een oplostablet of zetpil. Voor de eerste dag krijgt u pijnmedicatie mee van het ziekenhuis.

Op de plaats waar de amandelen zaten, vormt zich een grijs-witte korst die meestal na 7 tot 8 dagen loslaat en spontaan verdwijnt. De adem kan hierdoor wat weeïg ruiken.

Na de operatie mag u alles eten en drinken. Het is belangrijk dat u eet en drinkt omdat dat het wondbed schoon houdt en de kans op nabloedingen verkleint.

Houdt u zich verder een week rustig. In principe zult u na een ruime week hersteld zijn en uw werkzaamheden kunnen hervatten.

Er worden geen standaard controles meer afgesproken. Bij klachten kan u natuurlijk altijd contact opnemen met de polikliniek KNO.

Mocht u onverhoopt een nabloeding krijgen, zoek dan direct contact met het ziekenhuis.

Contact

Heeft u nog vragen na het lezen van deze folder? Stel uw vragen dan aan uw KNO-arts.

De polikliniek KNO is te bereiken op 088 - 70 67 342.

Kijk op de website voor de actuele bereikbaarheid van de polikliniek: [KNO - Bravis](#) | [Bravis](#)

Gebruikt u de BeterDichtbij app en is uw vraag niet dringend? Stel uw vraag dan via de BeterDichtbij app.

Buiten kantooruren kunt u tot 1 week na uw ontslag bellen met de spoedeisende hulp:

- Locatie Bergen op Zoom: 088 - 70 67 302
- Locatie Roosendaal: 088 - 70 68 889